

HANTHÓ György

ki. 1790-ben a nemesi ellenállást bátorító antijozefinista ódában korholta a m. nyelvet, szokásokat megvető arisztokratákat (*Ode ad libertatem Hungaricam*). *Carmen, Carmen heroicum, Celebritas, Elegia, Epicedion, Ode* stb. c. alkalmi versekkel köszöntötte Metastasiót, József nádort, I. Ferencet, Széchényi Ferencet, I. Sándor cárt stb. A m. klasszicista líra (Virág, Berzsenyi) jelentős előfutára.

Ir. VARGA László, ~ a XVIII. század Horatiusa, Debrecen, 1938; CSEKEY István, ~ oroszországi kapcsolatai, FK 1956; SZÖRÉNYI László, Latin nyelvű Árkádia a tizen-nyolcadik századi Magyarországon, ItK 1981; Uő, Neola-
tin lírai költészet a XVIII. századi Magyarországon, ItK 1991. K. G.

HANTHÓ György → HANDÓ György

HANVAI IGÓ György (?–?Szatmár, 1735. ?): református egyházi író. 1716-tól a franekeri egyetemen tanult. Hazatérve Bánffy György udvari papja, 1721-től Széken, 1723-tól Szatmárban lelkész. 1729-től a szatmári egyházm. esperese.

M. Dissertatio [...] exhibens templi Hierosolymitani repurgationem, Franeker, 1718; Nemes és igaz hitre tanító iskola (gyászbeszéd Bánffy Györgyné Toroczka
Ágnes felett, 1733. máj. 31.), Kolozsvár, 1734. La. S.

HÁNYOKI István → LOSONTZI István

HÁPORTONI FORRÓ Pál (?–?, 1624 k.): költő, fordító. Báthory András famulusa Braunsbergben. Itt jelent meg Vergilius-parafázisa, a bibliai Jóból írt lat. kiséposza (*De admiranda Iobi [...] tolerantia*, 1590). Krakóban Szokoli Miklóst és Báthory Andrást dicsőítő költeményt adott ki (*Generosissimo Domino Nicolao Zokoli [...]*, 1595; *Illustrissimi D. D. Andreae [...] Cardinalis [...] oionosopia*, 1595). Utóbb Bethlen Gábor követe és pártfogoltja. Fő műve Curtius Rufus Nagy Sándor históriájának m. fordítása (Debrecen, 1619). A m. nyelvű humanista próza érett példája; ajánlólevele Bethlent dicsőíti. Fönnmaradt még 4 lat. alkalmi verse és Károlyi Zsuzsanna halálára írt gyászverse.

Kiad. Quintus Curtiusnak az Nagy Sándornak [...] dolgai-
ról irattatott históriája, kiad. KÖSZEGHY Péter, MONOK
István, LÁZÁR István Dávid, 1988.

Ir. KIRÁLY György, Világbíró Nagy Sándor mondája régi
irodalmunkban, ItK 1918 = K. Gy., A filológus kalando-
zásai, 1980; MONOK István, Olvasmánytörténeti forrá-

sok, értelmiségtörténet = Az értelmiség Magyarországon
a 16–17. században, Szeged, 1988. M. I.

HARALD, Albert → KENESSEI András

HARANGI László (Bp., 1897. febr. 28.–Bp., 1934. ápr. 23.): író, költő. Sík Sándor unoka-
öccse. 1924-ben szerzett oklevelet a bp.-i
egyetem bölcsészkarán. 1924–1934 között a
Kis Pajtás c. gyermeklap szerkesztője. Gyer-
mekmesék és ifjúsági regények szerzője.
Naplója és versei kötetben posztumusz, Sík
Sándor előszavával jelentek meg.

M. A cukorgyár titka, r., 1924; Mackófalvi Mackó Miki
kalandjai, 1925–1926; Buckó királyfi, 1927; Robinson
unokái, 1927; ~ naplója, 1934; ~ versei, 1940. F. K. G.

HARASZTHY Ágoston (Futak, 1812. aug. 30.–Corinto [Nicaragua], 1869. júl. 22.): úti-
rajzíró. Jogi pályára készült, testőr, József
nádor magántitkára, 1837-ben Bács-Bodrog
vm. t. aljegyzője. 1840–41-ben amerikai uta-
zást tett. *Utazás Észak-Amerikában* (1–2, Pest,
1844, uo., 1850°) c. művében részletes képet
adott az Egyesült Államokról: politikai be-
rendezkedéséről, igazgatásáról, gazdaságá-
ról, igazságszolgáltatásáról, közoktatásáról.
1842-ben fél évi mo.-i tartózkodás után csa-
ládjával Wisconsinban vásárolt birtokára,
1849-ben Kaliforniába költözött. Sikeres
vállalkozásokba kezdett, fölvirágoztatta a
kaliforniai bortermelést. 1868-ban áttelepült
Nicaraguába, ültetvényt és fűrésztelepet
létesített. Egy útja közben valószínűleg fo-
lyóba esett, s aligátor áldozata lett.

Ir. SZENTE Péter, Egy elfelejtett amerikás magyar, Száz
1978; SZTÁRAY Zoltán, ~, New York, 1986. O. L.

HARASZTHY Lajos (Siklós, 1881. okt. 23.–
Kiskundorozsma, 1959. márc. 16.): költő, új-
ságíró. Munkatársa nagyváradi, debreceni,
kolozsvári, szombathelyi, majd bp.-i (Világ,
Szózat) lapoknak. Szerkesztette (másokkal)
az Országos Monográfia kötetait.

M. Virágfakadás, Nagyvárad, 1901; Hárman, Kaposvár,
1906 (feleségével); Szederkényi Annával, Göndör Ferenc-
cel, Ady előszavával; Aki vagyok, v., 1921; Egyedül a
titokkal, v., 1933.

Ir. ANDRÁSSY Antal, Ady Endre ismeretlen előszava
egy kaposvári kötetben, Je 1964; PUSZTAI József, Kilenc-
venöt éve született ~, DiN 1976. okt. 21. M. P. J.